

OPINIE Judith Tielen, Tweede Kamerlid VVD

Op een dag vond ik twee identieke enveloppen van de gemeente op mijn deurmat. Eén bleek geadresseerd aan de ouders/verzorgers van mijn jongste dochter van tien, de ander aan mijn oudste van vijftien jaar. Die laatste opende ik natuurlijk niet (briefgeheim), maar na het lezen van de brief aan mijn jongste dochter kon ik raden waar deze brief over ging. Het was een oproep om een nieuw paspoort aan te vragen. Dacht de gemeente nu werkelijk dat mijn kind van vijftien geld (over) heeft voor een eigen paspoort? Sterker nog, alsof de gemeente zonder toestemming van haar ouders een paspoort zou uitgeven. Gekkgheid.

Betrekken

Een opgroeiend kind ontwikkelt zich geleidelijk tot een zelfstandig denkende en functionerende volwassene. De rol van de opvoeder raakt net zo geleidelijk meer op de achtergrond. Waar een zuigeling nog in alles afhankelijk is van de ouder, kan een tiener vaak al mondig en onafhankelijk zijn mening geven over maatschappelijke en persoonlijke onderwerpen. Het is dan ook goed dat de overheid en overheidsinstanties tieners betrekken bij onderwerpen die hen aangaan, zoals jeugdbeleid of schoolreglementen. Ook is het goed dat tieners worden betrokken bij zaken die hen persoonlijk aangaan, zoals ouderschapsplannen bij scheiding of medische behandelingen.

Jeugdhulp

Maar steeds meer lijkt deze trend door te slaan en communiceren overheid en instanties alleen met de tiener. Bij een brief over een paspoort is dat al raar, maar niet problematisch. Dat is anders als het gaat om onderwerpen als jeugdzorg, schoolverzuim of overlast op straat. Uit onderzoek naar de effectiviteit van Halt-straffen bijvoorbeeld, is bekend dat de betrokkenheid van ouders cruciaal is om problemen duurzaam op te lossen. En datzelfde is aangetoond als het gaat om schoolverzuim en diverse vormen van jeugdhulp.

Zodra de overheid alleen met de tiener communiceert en niet met de ouders, wekt ze op zijn minst de suggestie dat ze opvoedverantwoordelijkheid overneemt. Een verantwoordelijkheid waarvan is aangetoond dat ze die niet kan waarmaken en die ze ook niet op zich zou moeten willen nemen. Hierdoor drijft de overheid een wig tussen de tiener en zijn ouders.

Nota

In de initiatiefnota die ik in 2019 naar de Tweede Kamer stuurde ('Eerder duidelijker grenzen stellen 'over de aanpak van grensoverschrijdend gedrag van jongeren'), riep ik het kabinet al op om richtlijnen te maken voor overheidscommunicatie jegens minderjarigen én hun ouders. Diezelfde oproep doe ik nu aan alle gemeenteambtenaren, onderwijsinstellingen, boa's en jeugdhulpinstanties: communiceer nooit met tieners zonder de opvoeders te betrekken. De tiener heeft hen nodig. En u ook.

Aangepast

Overigens heeft de betreffende gemeente naar aanleiding van mijn vraag naar de gekkgheid van hun communicatie het beleid aangepast. Sindsdien zijn de enveloppen van de gemeente gericht aan de ouders/verzorgers van mijn oudste dochter. Het kan dus wel. Hoog tijd om met richtlijnen voor overheidscommunicatie te komen, zodat ouders niet langer buitenspel komen te staan.

Judith Tielen, is lid van de Tweede Kamer namens de VVD

Overheden lijken nogal eens te vergeten dat kinderen niet als afzonderlijk individu aanspreekbaar of aansprakelijk zijn zonder ouders of opvoeders. Totdat een kind vanaf zijn 18^e verjaardag als meerderjarig wordt beschouwd, moet de overheid ouders altijd betrekken, vindt Judith Tielen. (Bron: Telegraaf, De kwestie, 11 december 2020)